

Oponentský posudek na bakalářskou práci Dagmar Chocholáčové „Nové divadelní formy jako inspirace pro výtvarnou výchovu“.

Autorka si vybrala téma, které je typické pro trendy, vstupující do výtvarného umění od konce 50. let a sahající nazpět ke kabaretu, dada a obecně k divadelním inspiracím ve výtvarném umění. Fenomén divadla, hry, rituálu a obřadu je v práci pečlivě sledován v souvislostech jak historického a socio-kulturního vývoje, tak v souvislostech funkcí (str. 10 – 12). V další části práce, která se podobá stručné přehledové studii, se autorka zabývá hybridními formami na pomezí divadla a výtvarného umění a změnami funkcí výtvarného umění, rovněž tak experimenty v divadelních formách, typicky od známého Duchampova gesta až po formy happeningu, performance, pantomimy, absurdního dramatu až po současné formy site-specific divadla. Znalost tématu je v této přehledové části velmi dobře prokázána, a to jak studiem odborné literatury, tak odkazy na internetové zdroje. Seznam odkazů na aktuální dění a místa, kde se alternativa rozvíjí (str. 23 – 27) je nutno velmi ocenit jako praktickou pomůcku pro rychlou orientaci. Obrazová příloha pak názorně dokladuje obsahy textové části práce, je strukturovaná a jasně vztažená k informacím z textu. 4. Kapitola jde do hloubky problematiky a je věnována analýze specifík divadelních a výtvarných akcí. Klade si řadu otázek po charakteru úlohy aktérů: kdo je herec, kdo je performer, co mají společného a v čem se jejich úloha liší, kdy a za jakých podmínek dochází k jejich spojování a kumulaci pozic (herec, dramaturg, režisér, scénograf), jaká je úloha textu a scénáře, atd. Tělo jako výrazový prostředek, prožitek, prostor a vytváření fikčního „světa“ tvoří logickou přípravu na pedagogické rozvedení (str. 31 – 45). Tato část práce je inspirována textem Erbenovy balady Vodník, kterou autorka dramaturgicky tematizovala do námětů ON/ona, Zelený a Bílá, které jsou propojeny a následovány námětem Svatební foto a zakončeny tématy Domů, Setkání a Výkřik. Toto tematizaci respektuji, ale mám k ní několik vážných výhrad. Baladu Vodník, aby mohla sloužit jako výchozí text k tvorbě emotivního dramatického tvaru, je potřeba analyzovat v souvislostech literární formy, romantické literární tradice a v kontextech celé Erbenovy sbírky, nikoliv na základě intuitivního čtení. Báseň totiž obsahuje kulturně a antropologicky konstantní vztahové koncepty a užívá dobovou literární topiku. Teprve toto porozumění dává předpoklad ke kvalitně provedené transformaci jednoho kulturního textu v další kulturní text. Intuitivně cosi autorka sice naznačuje v námětu On/ona, Zelený a Bílá, Setkání, Výkřik, ale tuto linii znejasňuje ve prospěch neproblematického, hravého tvaru (např. zelený „mužiček“). Ve stručnosti: jedná se o následující topoi, které je nutno brát v potaz, a to v původních kulturních souvislostech a dnešních aktualizacích: muž- žena, dcera-matka, matka-dítě, vina-trest, lidské a ne-lidské. Zvláště morální a etické poselství se autorce z připravovaných témat vytrácí. **Otázky k obhajobě: odpovězte prosím sama na otázky, které někdy kladete dětem v motivačních úvodech k jednotlivým námětům, jindy nikoliv. Ke všem vašim námětům formulujte jednu zásadní otázku, vztahující se jednak k textu básně, jednak k vaší osobní zkušenosti nebo znalosti. Pro řádný rozbor témat Vodníka vyhledejte kritický pramen z oblasti literárních studií.** Naopak praktická část, vlastní performance s partnerkou-matkou a otcem dokumentátorem, je velmi dobrým příkladem uchopení tématu odloučení dcery od matky, antropologicky řečeno „přechodového rituálu“, jednoho z mála tradičních ritů, v dnešní době stále aktuálních. Východiska jsou stručně, ale jasně formulována (str. 48). Tuto performance „v intimitě domova“ cením velmi vysoko. Také Holka modrooká, tematicky příbuzná, je výborným příkladem autorsky zvládnutého tvaru performance, s výtvarnou barevnou metaforou „přeměny stavu“.

Formálně je bakalářská práce dobře zvládnutá (v pořádku je citační norma, bezchybný text a jasná, plynulá stylistika). Seznam literatury a časopisů obsahuje standardní bibliografické údaje, ale nacházím chyby v abecedním pořádku a nedodržení normy pro časopisecké texty (neznačí se kurzívou). U internetových odkazů k použitým obrázkům by bylo bývalo dobré vytvořit navigaci, nejspíše číselnou. V anglické verzi názvu má být místo „LIKE“ „AS“, neboť slovo „like“ způsobuje změnu významu vyjádření: „Nové divadelní formy mají rády inspiraci pro výtvarnou výchovu“. Není však nakonec tato neúmyslná chyba hezkým mottem práce? Doporučené hodnocení: velmi dobře, s možností obhájit na výbornou, budou-li při obhajobě zodpovězeny otázky a doplněny chybějící části analýzy básně Vodník.

